

D ů v o d y:

Nalézací soud sprostil obžalovaného, zodpovědného redaktora periodického časopisu »Stráž«, vycházejícího v M. a tisknutého v T., — o němž zjišťuje, že otiskl v 64 čísle jmenovaného časopisu, které vyšlo 25. srpna 1923, část článku »Vyučování náboženství,« jež byla v 63. čísle téhož časopisu, počínajíc slovy »nejhorší tvary . . .« až »nelze pominouti, že« — nálezem státního zastupitelství v M. ze dne 21. srpna 1923, zabavena, přes to, že mu byl doručen konfiskační nález, zabavující onen článek od slov »nejhorší tvary její jsou . . .« až po slova »normálního zdravého člověka,« a obžalovanému bylo, jak prvý soud výslovně zjišťuje, známo, že část článku byla zabavena — s odůvodněním, že obžalovaný neuveřejnil zabavené části článku vědomě, nýbrž omylem, zaměniv nekonfiskované místo článku s konfiskovaným, poněvadž prý pro nával redakční práce četl konfiskační nález jen rychle a zběžně. Právem vytýká zmatečnou stížnost státního zastupitelství, uplatňujíc důvod zmatku čís. 9 a) Šu 281 tr. ř., že se rozsudek zakládá na nesprávném výkladu zákona. Jde o přečin podle druhé věty Šu 24 tiskového zákona, jehož se dopouští, kdo vědomě tiskem uveřejňuje obsah zabaveného tiskopisu. První soud přehlíží, že znak »vědomosti« se vztahuje v tomto případě pouze na okolnost, že tiskopis jest zabaven, kdežto uveřejnění jeho obsahu může se státi i zaviněně. Jakmile nalézací soud zjistil, že obžalovanému byl konfiskační nález státního zastupitelství v M. doručen, nutno státi na stanovisku (dosavadní judikaturou důsledně zastávaném), že bylo povinností obžalovaného redaktora, by si konfiskační nález pozorně přečetl a přesně se ujistil, která část byla shledána závadnou, dříve než článek v následujícím čísle svého časopisu znovu uveřejnil. Četl-li obžalovaný, jak doznává a prvý soud zjišťuje, nález o zabavení sběžně a nedbale, nelze z toho dovozovati, že bez své viny nevěděl, že část uveřejněného článku je zabavena. Omyl, na který se obžalovaný odvolává, nemůže ho vyviníti, poněvadž jej sám zavinil. Kdyby byl pečlivě splnil svou povinnost jako redaktor ve směru právě naznačeném, nemohl mu ujíti pravý stav věci a byl by se jistě vyvaroval porušení tiskového zákona, jež se mu právem nyní klade za vinu. Poněvadž první soud dospěl k opačnému náhledu jen nesprávným výkladem Šu 24 tiskového zákona, bylo vyhověti odůvodněné zmatečnou stížnosti a na základě skutkových zjištění nalézacího soudu uznati, jak se stalo.

Čís. 1741.

»Bezbranností« (§ 128 tr. zák.) jest naprostá nezpůsobilost klásti odpor; není jí pouhé překvapení sehnuté osoby.

Skutková podstata Šu 516 tr. zák. nevyžaduje, aby bylo necudným jednáním veřejné pohoršení vzbuzeno; stačí, bylo-li k tomu způsobilé.

V subjektivním směru se vyhledává, aby si pachatel byl vědom toho, že se o jeho činu může (třebas dodatečným vypravováním) dověděti více osob.

(Rozh. ze dne 29. září 1924, Zm I 420/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečným stížnostem obžalovaného a státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 25. dubna 1924, jímž byl František L. uznán vinným zločinem zprznění podle §u 128 tr. zák., spáchaným na Emilii H-ové a sprostěn podle §u 259 odst. 3 tr. ř. z obžaloby pro zločin svedení ke smilstvu podle §u 132 III. tr. zák., spáchaný na Heleně Š-ové, zrušil napadený rozsudek a přikázal věc příslušnému okresnímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnosti obžalovaného dlužno přiznati oprávnění, pokud opírajíc se o důvod zmatečnosti čís. 10 §u 281 tr. ř., dovozuje, že stěžovatel neměl býti při správném výkladu zákona uznán vinným zločinem §u 128 tr. zák., nýbrž že jeho necudné jednání s Emilií H-ovou mělo býti posuzováno podle §u 516 tr. zák. Předmětem zločinu zprznění podle §u 128 tr. zák. může býti kromě osoby, která nedokonala 14. roku, pouze osoba ve stavu bezbrannosti nebo bezvědomí — ať byl stav ten způsoben pachatelem nebo osobou jinou. »Bezbranností« rozumí zákon naprostou nezpůsobilost, klásti odpor; dotyčná osoba musí býti úplně přemožena, nesmí míti svobodné vůle. Pouhé překvapení osoby sehnuté není stavem bezbrannosti, poněvadž taková osoba není naprosto nezpůsobilá k obraně a není bez vůle; může útočníka na svou pohlavní čest buď odstrčiti neb odkopnouti, nebo zamýšlenému jeho dotyku zabrániti sevřením nohou, tím spíše, že před vlastním dotekem na pohlavním údu, ucítí dříve ještě dotyk ruky na svém prádle a těle. Nalézací soud nesprávně vyložil zákon, vysloviv náhled, že Emilie H-ová byla v okamžiku, kdy se jí obžalovaný dotekl, bezbranná proto, že byla před kamny sehnuta, a že obžalovaný, jda těsně vedle ní, využil jejího postavení a překvapení a sáhl jí náhle pod sukně, takže se dostal až k jejímu holému přirození. Ve skutečnosti nemůže býti o stavu bezbrannosti ve smyslu shora uvedeném řeči, chybí tudíž podstatná zákonná známka deliktu podle §u 128 tr. zák., odsuzující výrok v tomto směru nelze udržeti a bylo jej jako zmatečný zrušiti.

Zmateční stížnost státního zastupitelství právem uplatňuje proti sproštlující části rozsudku důvod zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř. dovozujíc, že zjištěné jednání obžalovaného, který Emilii H-ové jednou sáhl na přirození a vícekrátě omakával Helenu Š-ovou na těle, a to na přirození, na prsou i jinde, v budově a v místnostech okresního soudu v R., při úklidu, tedy na místě veřejně přístupném, kam každý okamžik mohl někdo přijíti, takže dozajista z jeho smilného činu mohlo vzejítí veřejné pohoršení, mělo býti posuzováno alespoň podle §u 516 tr. zák., a že tedy soud nesprávně použil zákona, sprostiv obžalovaného v tomto případě úplně z obžaloby. První soud měl posouditi jednání obžalovaného s hlediska ustanovení §u 516 tr. zák., třeba obžaloba návrhu na odsouzení obžalovaného i pro přestupek podle §u 516 tr. z. neobsahovala, neboť předmětem obžaloby jest skutek a soudu náleží, aby jej posuzoval se všech právnických hledisek. Necudné jednání, urážející hrubě mravopoctnost a stydlivost, předsevzal obžalovaný na způsob

shora líčený jak proti H-ové tak proti Š-ové. Aby bylo necudným jednáním veřejné pohoršení skutečně vzbuzeno, se ke skutkové podstatě přestupku §u 516 tr. zák. nevyžaduje. Ovšem ale musí býti jednání to způsobilé, aby vzbudilo veřejné pohoršení a tato způsobilost jest opodstatněna tenkrát, když byl smilný čin spáchán, byl i ne veřejně, tedy přece za okolností, kde si pachatel musel býti vědom možnosti, že se o něm doví větší počet lidí. Takové okolnosti zde byly, uváží-li se, že čin se stal v místnostech soudu, každému přístupných, a že dodatečným vypravováním se dostal do veřejnosti, právě důsledkem zvláštních okolností, za nichž byl čin proveden, poněvadž si H-ová a také její spolence ve vazbě P-ová a Š-ová na chování obžalovaného stěžovaly a daly podnět k zavedení trestního vyhledávání. Poněvadž se soud nevyslovil o tom, zda si byl obžalovaný vědom, že se o jeho činu může dovědět větší počet lidí, po případě musil si býti vědom, že se jeho čin dostane dodatečným vypravováním do veřejnosti, nelze rozhodnouti ve věci samé. Bylo proto uložiti nyní příslušnému soudu okresnímu, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Čís. 1742.

Je-li zjištěna předchozí úmluva několika pachatelů o zlém nakládání, přichází v úvahu § 155 d) tr. zák., nikoliv § 157 tr. zák., a jest každý z pachatelů, bez ohledu na to, zda lze zjistiti, jaké poranění který z nich způsobil, zodpověden za celý výsledek útoku, jehož se účastnil.

(Rozh. ze dne 1. října 1924, Zm II 189/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 26. ledna 1924, jímž byli obžalovaní uznáni vinnými zločinem těžkého poškození na těle podle §u 157 druhý odstavec tr. zák., zrušil napadený rozsudek a uznal obžalované vinnými zločinem těžkého poškození na těle podle §§ů 152, 155 b), d), e) tr. zák., který spáchali tím, že dne 12. srpna 1923 v umluveném spojení proti Janu Č-ovi údery a bodnutími nožem do krajiny prsní a břišní, ne sice v tom úmyslu, by ho usmrtili, ale přece v jiném úmyslu nepřátelském, takovým způsobem jednali, že mu z toho vzešlo přerušení zdraví a nezpůsobilost k povolání trvajícím alespoň 30 dní a toto těžké poranění stalo se pro jeho život nebezpečným.

D ů v o d y:

Nalézací soud nesprávně podřadil zjištěný čin obžalovaných pod ustanovení druhého odstavce §u 157 tr. zák., vycházející z mylného názoru, že ustanovení to připouští i předchozí úmluvu o zlém nakládání s poškozeným a že jest ho použití i v případě, kdy takováto předchozí domluva jest zjištěna. V každém případě těžkého poškození na těle, kde předchozí domluva o zlém nakládání jest zjištěna, přichází v úvahu toliko zvláštní pravidlo §u 155 d) tr. zák. a jest každý z pachatelů, bez